

Prawa i formy pomocy dla bezrobotnych i poszukujących pracy

Prawa i formy pomocy dla bezrobotnych i poszukujących pracy określone w ustawie

1. Powiatowy urząd pracy, udzielając pomocy określonej w ustawie, przygotowuje indywidualny plan działania dostosowany do profilu pomocy. Indywidualny plan działania może być przygotowany również dla poszukującego pracy. Indywidualny plan działania jest przygotowywany przez doradcę klienta przy udziale bezrobotnego lub poszukującego pracy i zawiera w szczególności działania możliwe do zastosowania przez urząd pracy w ramach pomocy określonej w ustawie; działania planowane do samodzielnej realizacji przez bezrobotnego lub poszukującego pracy w celu poszukiwania pracy; planowane terminy realizacji poszczególnych działań; formy, planowaną liczbę i terminy kontaktów z doradcą klienta lub innym pracownikiem urzędu pracy; termin i warunki zakończenia realizacji indywidualnego planu działania, termin i warunki zakończenia realizacji indywidualnego planu działania (art. 34 a ustawy).

1.1. Przygotowanie indywidualnego planu działania następuje nie później niż w terminie 60 dni od dnia ustalenia profilu pomocy.

1.2. Indywidualny plan działania może być modyfikowany stosownie do zmieniającej się sytuacji bezrobotnego lub poszukującego pracy.

1.3. Powiatowy urząd pracy może skierować bezrobotnego do centrum informacji i planowania kariery zawodowej lub do innej instytucji rynku pracy w celu dokonania diagnozy problemów bezrobotnego na rynku pracy i pomocy w planowaniu kariery zawodowej .

2. Podstawowymi usługami rynku pracy świadczonymi przez PUP, zgodnie z warunkami ustawy, są:

2.1. pośrednictwo pracy (art. 36 ustawy);

2.2. poradnictwo zawodowe (art. 38 ustawy);

2.3. organizacja szkoleń (art. 40 ustawy).

3. Starosta może:

3.1. skierować bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie, jeżeli uzasadni on celowość tego szkolenia, a jego koszt w części finansowanej z Funduszu Pracy w danym roku nie przekroczy 300% przeciętnego wynagrodzenia (art. 40 ust. 3 ustawy).

3.2. organizować szkolenie bezrobotnych na podstawie trójstronnych umów szkoleniowych, zawieranych pomiędzy starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową. W trójstronnej umowie szkoleniowej jest określany w szczególności zakres umiejętności i kwalifikacji wymaganych przez pracodawcę, będący podstawą przygotowania przez instytucję szkoleniową programu kształcenia, oraz zobowiązanie pracodawcy do zatrudnienia bezrobotnego po odbytych szkoleniu. Szkolenie bezrobotnych na podstawie trójstronnej umowy szkoleniowej stanowi pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

4. Starosta, na wniosek bezrobotnego może sfinansować ze środków Funduszu Pracy, do wysokości przeciętnego wynagrodzenia, koszty egzaminów umożliwiających uzyskanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, określonych uprawnień zawodowych lub tytułów zawodowych oraz koszty uzyskania licencji niezbędnych do wykonywania danego zawodu. Przepis pkt. 3 stosuje się odpowiednio (art. 40 ust. 3a ustawy).

5. Bezrobotnemu w okresie odbywania szkolenia, na które został skierowany przez starostę, przysługuje stypendium finansowane ze środków Funduszu Pracy (art. 41 ust. 1 ustawy). Bezrobotnemu uprawnionemu w tym samym okresie do stypendium oraz zasiłku przysługuje prawo wyboru świadczenia (art. 41 ust. 1b ustawy). Stypendium nie przysługuje bezrobotnemu, jeżeli w okresie odbywania szkolenia przysługuje mu z tego tytułu inne stypendium, dieta lub innego rodzaju świadczenie pieniężne w wysokości równej lub wyższej niż stypendium finansowane z Funduszu Pracy (art. 41 ust. 2 ustawy). Skierowany przez starostę na szkolenie w przypadku podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej w trakcie szkolenia ma prawo do ukończenia tego szkolenia bez konieczności ponoszenia jego kosztów (art. 41 ust. 3a ustawy). Bezrobotnemu skierowanemu przez starostę na szkolenie, który w trakcie szkolenia podjął zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą, przysługuje stypendium w wysokości 20% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy, niezależnie od wymiaru godzin szkolenia, od dnia podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej do dnia zakończenia szkolenia. Od stypendium tego nie są odprowadzane składki na ubezpieczenia społeczne (art. 41 ust. 3b ustawy). Starosta może wyrazić zgodę na sfinansowanie, w formie zwrotu, całości lub części poniesionych przez skierowanego bezrobotnego, kosztów z tytułu przejazdu na szkolenie (art. 41 ust. 4b ustawy). Starosta może wyrazić zgodę na sfinansowanie z Funduszu Pracy, w formie zwrotu, poniesionych przez bezrobotnego kosztów przejazdu na egzamin, o którym mowa w art. 40 ust. 3a ustawy (art. 41 ust. 4c ustawy). Starosta, na wniosek bezrobotnego, może wyrazić zgodę na częściowe sfinansowanie z Funduszu Pracy kosztów szkolenia, jeżeli skierowanie na to szkolenie nastąpiło na prośbę bezrobotnego albo organizacji lub instytucji pokrywającej część kosztów tego szkolenia. Przepisy art. 40 ustawy stosuje się odpowiednio (art. 41 ust.5 ustawy).

6. Starosta może, na wniosek bezrobotnego, udzielić pożyczki na sfinansowanie kosztów szkolenia do wysokości 400% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu podpisania umowy pożyczki w celu umożliwienia podjęcia lub utrzymania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej (art. 42 ust. 1 ustawy).

7. Starosta, na wniosek bezrobotnego, może sfinansować z Funduszu Pracy koszty studiów podyplomowych należne organizatorowi studiów, do wysokości 100%, jednak nie więcej niż 300% przeciętnego wynagrodzenia (art. 42a ust. 1 ustawy).

8. Do poszukującego pracy, który:

8.1. jest w okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy,

8.2. jest zatrudniony u pracodawcy, wobec którego ogłoszono upadłość lub który jest w stanie likwidacji, z wyłączeniem likwidacji w celu prywatyzacji,

8.3. otrzymuje świadczenie socjalne przysługujące na urlopie górniczym lub górniczy zasiłek socjalny, określone w odrębnych przepisach,

8.4. uczestniczy w zajęciach w centrum integracji społecznej lub indywidualnym programie integracji, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej,

8.5. jest żołnierzem rezerwy,

8.6. pobiera rentę szkoleniową,

8.7. pobiera świadczenie szkoleniowe, o którym mowa w art. 70 ust. 6 ustawy,

8.8. podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników jako domownik lub małżonek rolnika, jeżeli zamierza podjąć zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą poza rolnictwem

8.9. jest cudzoziemcem, o którym mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. h oraz ha lub hb, z zastrzeżeniem art. 1 ust. 6 i 7 ustawy przepisy art. 40, art. 41 ust. 4-7, art. 42 i art. 42a ust. 1-4 ustawy stosuje się odpowiednio.

Osobie, o której mowa w pkt. 8, w okresie odbywania szkolenia i studiów podyplomowych stypendium nie przysługuje (art. 43 ustawy).

9. Starosta może dokonywać z Funduszu Pracy przez okres do 12 miesięcy zwrotu kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania i powrotu do miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, lub przez okres odbywania u pracodawcy stażu, przygotowania zawodowego dorosłych lub odbywania zajęć z zakresu poradnictwa osobie, która spełnia łącznie następujące warunki (art. 45 ust. 1 ustawy):

9.1. na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, przygotowanie zawodowe dorosłych, staż lub została skierowana na zajęcia z zakresu poradnictwa zawodowego i dojeżdża do tych miejsc;

9.2. uzyskuje wynagrodzenie lub inny przychód w wysokości nieprzekraczającej 200% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

10. Starosta może dokonywać przez okres, o którym mowa w pkt.9, zwrotu z Funduszu Pracy kosztów zakwaterowania osobie, która spełnia łącznie następujące warunki (art. 45 ust. 2 ustawy):

10.1. na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, staż, przygotowanie zawodowe dorosłych poza miejscem zamieszkania w miejscowości, do której czas dojazdu i powrotu do miejsca stałego zamieszkania środkami transportu zbiorowego wynosi łącznie ponad 3 godziny dziennie;

10.2. mieszka w hotelu lub wynajętym mieszkaniu w miejscowości lub w pobliżu miejscowości, w której jest zatrudniona, wykonuje inną pracę zarobkową, odbywa staż lub przygotowanie zawodowe dorosłych;

10.3. uzyskuje wynagrodzenie lub inny przychód w wysokości nieprzekraczającej 200% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w miesiącu, za który jest dokonywany zwrot kosztów zakwaterowania.

11. Starosta może zwrócić bezrobotnemu koszt przejazdu do pracodawcy i powrotu do miejsca zamieszkania w przypadku skierowania go do pracodawcy, który zgłosił ofertę pracy, jeżeli siedziba tego pracodawcy znajduje się poza miejscem zamieszkania bezrobotnego (art. 45 ust.3 ustawy).

12. Starosta może zwrócić bezrobotnemu lub osobie, o której mowa w art. 43 ustawy, koszt przejazdu na badania lekarskie lub psychologiczne i powrotu do miejsca zamieszkania, jeżeli na badania te został on skierowany przez powiatowy urząd pracy i dojeżdża do tych miejsc (art. 45 ust. 4 ustawy).

13. Starosta może zwrócić bezrobotnemu koszt przejazdu do miejsca wykonywania prac, o których mowa w art. 73a ust. 1 ustawy, i powrotu do miejsca zamieszkania lub pobytu (art. 45 ust. 5 ustawy).

14. Starosta z Funduszu Pracy może przyznać bezrobotnemu lub poszukującemu pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 7 jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia lub poszukującemu pracy niepozostającemu w zatrudnieniu lub niewykonującemu innej pracy zarobkowej, jednorazowo środki na założenie spółdzielni socjalnej lub przystąpienie do niej po jej założeniu, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem tej działalności w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia (art. 46 ust.1 ustawy).

15. Bezrobotnemu posiadającemu prawo do zasiłku, na jego wniosek, przysługuje dodatek aktywizacyjny od dnia złożenia wniosku, jeżeli:

15.1. w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy podjął zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę;

15.2. z własnej inicjatywy podjął zatrudnienie lub inną pracę zarobkową.

W przypadku, o którym mowa w pkt. 15.1, dodatek aktywizacyjny przysługuje w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem za pracę a otrzymywanym wynagrodzeniem, nie większej jednak niż 50% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 ustawy, przez okres, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek. W przypadku, o którym mowa w pkt. 15.2, dodatek aktywizacyjny przysługuje w wysokości do 50% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 ustawy, przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek (art. 48 ustawy)

Dodatek aktywizacyjny nie przysługuje w przypadku:

- skierowania bezrobotnego przez powiatowy urząd pracy do prac interwencyjnych, robót publicznych lub na stanowisko pracy, którego koszty wyposażenia lub doposażenia zostały zrefundowane zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy;
- podjęcia przez bezrobotnego z własnej inicjatywy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej u pracodawcy, u którego był zatrudniony lub dla którego wykonywał inną pracę zarobkową bezpośrednio przed zarejestrowaniem jako bezrobotny;
- podjęcia przez bezrobotnego z własnej inicjatywy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej za granicą Rzeczypospolitej Polskiej u pracodawcy zagranicznego.
- przebywania na urlopie bezpłatnym.

16. Osobom będącym w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

- bezrobotnym do 30 roku życia,
- bezrobotnym długotrwale,
- bezrobotnym powyżej 50 roku życia,
- bezrobotnym korzystającym ze świadczeń z pomocy społecznej,
- bezrobotnym posiadającym co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- bezrobotnym niepełnosprawnym,
- poszukującym pracy niepozostającym w zatrudnieniu lub niewykonyującym innej pracy zarobkowej opiekunom osoby niepełnosprawnej, z wyłączeniem opiekunów osoby niepełnosprawnej pobierających świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, lub zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów
- przysługuje pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w programach specjalnych.

17. Osoba bezrobotna może zostać skierowana na zasadach określonych w ustawie do zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych (art. 51, 53, 56 ustawy) oraz robót publicznych (art. 57 ustawy), a także na utworzone stanowisko pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (art. 46 ust. 1 pkt. 1-1 a c ustawy) jeżeli spełnia warunki określone w obowiązujących przepisach prawa oraz dodatkowe warunki jeżeli są określone w programach, w ramach których finansowane jest działanie.

18. Starosta może skierować bezrobotnego do odbycia stażu przez okres nieprzekraczający 6 miesięcy do pracodawcy, rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub pełnoletniej osoby fizycznej, zamieszkującej i prowadzącej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej, w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym obejmującym obszar użytków rolnych o powierzchni przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub prowadzącej działalność specjalnej produkcji rolnej, o którym mowa w ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2017r. poz. 2336 z późn. zm.). Starosta może skierować do odbycia stażu na okres do 12 miesięcy bezrobotnych do 30 roku życia, o których mowa w pkt. 16. 1 (art. 53 ust.1-2 ustawy). Bezrobotnemu w okresie odbywania stażu przysługuje

stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy, wypłacane przez starostę; przepisy art. 41 ust. 6 oraz art. 80 ustawy stosuje się odpowiednio. Za okres, za który przysługuje stypendium, zasiłek nie przysługuje. Na wniosek bezrobotnego odbywającego staż pracodawca jest obowiązany do udzielenia dni wolnych w wymiarze 2 dni za każde 30 dni kalendarzowych odbywania stażu. Za dni wolne przysługuje stypendium. Za ostatni miesiąc odbywania stażu pracodawca jest obowiązany udzielić dni wolnych przed upływem terminu zakończenia stażu.

19. Starosta inicjuje, organizuje i finansuje z Funduszu Pracy przygotowanie zawodowe dorosłych bezrobotnych i osób, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 3-7 ustawy, w celu uzyskania przez nich kwalifikacji lub umiejętności zawodowych, potwierdzonych dokumentami, o których mowa w art. 53c ust. 3 i art. 53d ust. 3 ustawy (art. 53 a ustawy). Uczestnikowi przygotowania zawodowego dorosłych przysługuje stypendium w wysokości 120 % kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy, wypłacane przez starostę; przepisy art. 80 ustawy stosuje się odpowiednio. Za okres, za który przysługuje stypendium, zasiłek nie przysługuje. Stypendium przysługuje za dni wolne, o których mowa w art. 53f ustawy. Starosta nie wypłaca stypendium za okres nieusprawiedliwionych nieobecności uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych.

20. Bezrobotnemu bez kwalifikacji zawodowych, który w okresie 12 miesięcy od dnia zarejestrowania w powiatowym urzędzie pracy podjął dalszą naukę w szkole ponadpodstawowej dla dorosłych, będącej szkołą publiczną lub niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej, albo w szkole wyższej, gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych, starosta, na wniosek bezrobotnego, może przyznać stypendium w wysokości 100% kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy, wypłacane przez okres 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia nauki (art. 55 ustawy). Starosta może podjąć decyzję o kontynuacji wypłacania stypendium do ukończenia nauki zgodnie z programem nauczania. Stypendium przysługuje pod warunkiem nieprzekroczenia wysokości dochodu na osobę w rodzinie w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej. Do dochodu nie wlicza się kwoty tego stypendium. Podstawą wypłaty stypendium jest zaświadczenie albo oświadczenie składane przez bezrobotnego stwierdzające podjęcie lub kontynuowanie nauki. Stypendium nie przysługuje w przypadku przerwania nauki. Przepis art. 73 ust. 5 ustawy stosuje się odpowiednio. Osobie, której starosta przyznał stypendium przysługuje stypendium w wysokości 20% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, od dnia podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej. Przepis art. 41 ust. 3c ustawy stosuje się odpowiednio.

21. Bezrobotni, o których mowa w pkt 16.3 informacji, po upływie 6 miesięcy od dnia zarejestrowania w powiatowym urzędzie pracy mogą ubiegać się o przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego, jeżeli spełniają warunki do nabycia tego świadczenia, określone w odrębnych przepisach (art. 58 ustawy).

22. Starosta może, na podstawie zawartej umowy, przyznać pracodawcy lub przedsiębiorcy:

22.1. środki Funduszu Pracy, zwane dalej „grantem”, na utworzenie stanowiska pracy w formie telepracy w rozumieniu art. 675 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy dla skierowanego bezrobotnego rodzica powracającego na rynek pracy, posiadającego co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 lat, lub bezrobotnego sprawującego opiekę nad osobą zależną, który w okresie 3 lat przed rejestracją w urzędzie pracy jako bezrobotny zrezygnował z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność wychowywania dziecka lub sprawowania opieki nad osobą zależną (na zasadach określonych w art. 60 a ustawy). Grant przysługuje w kwocie określonej w umowie zawartej ze starostą, nie wyższej jednak niż 6-krotność minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego skierowanego bezrobotnego.

22.2. grant za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego opiekuna osoby niepełnosprawnej (na zasadach określonych w art. 60a ust. 1-2, 4-9 ustawy). Grant przysługuje w kwocie określonej w umowie zawartej ze starostą, nie wyższej jednak niż 12-krotność minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego skierowanego bezrobotnego opiekuna osoby niepełnosprawnej.

23. Starosta może, na podstawie zawartej umowy, przyznać pracodawcy świadczenie aktywizacyjne za zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego rodzica powracającego na rynek

pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka lub bezrobotnego sprawującego opiekę nad osobą zależną, który w okresie 3 lat przed rejestracją w urzędzie pracy jako bezrobotny zrezygnował z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność wychowywania dziecka lub sprawowania opieki nad osobą zależną (na zasadach określonych w art. 60 b ustawy). Świadczenie aktywizacyjne przysługuje przez okres 12 miesięcy w wysokości połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie za każdego skierowanego bezrobotnego albo 18 miesięcy w wysokości jednej trzeciej minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie za każdego skierowanego bezrobotnego

24. Starosta może, na podstawie zawartej umowy, refundować pracodawcy koszty poniesione na składki na ubezpieczenia społeczne należne od pracodawcy za skierowanych do pracy bezrobotnych do 30 roku życia, którzy podejmują zatrudnienie po raz pierwszy w życiu na zasadach określonych w art. 60 c ustawy. Refundacja kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenia społeczne przysługuje przez okres do 12 miesięcy w kwocie określonej w umowie, nie wyższej jednak niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego zatrudnionego bezrobotnego

25. Starosta może, na podstawie zawartej umowy, przyznać pracodawcy lub przedsiębiorcy dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia na zasadach określonych w art. 60 d ustawy. Dofinansowanie wynagrodzenia przysługuje przez okres 12 miesięcy - w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 50 lat, a nie ukończył 60 lat lub 24 miesięcy - w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 60 lat. Dofinansowanie wynagrodzenia przysługuje w kwocie określonej w umowie, nie wyższej jednak niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego zatrudnionego bezrobotnego.

26. Bezrobotnym, o których mowa w pkt 16.5 informacji, starosta może, po udokumentowaniu poniesionych kosztów, refundować koszty opieki nad dzieckiem lub dziećmi do lat 7 w wysokości uzgodnionej, nie wyższej jednak niż połowa zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy, na każde dziecko, na opiekę którego poniesiono koszty, jeżeli bezrobotny podejmie zatrudnienie lub inną pracę zarobkową lub zostanie skierowany na staż, przygotowanie zawodowe dorosłych lub szkolenie oraz pod warunkiem osiągnięcia z tego tytułu miesięcznie przychodów nieprzekraczających minimalnego wynagrodzenia za pracę. Refundacja, przysługuje na okres do 6 miesięcy. W przypadku skierowania na staż, przygotowanie zawodowe dorosłych lub szkolenie refundacja kosztów opieki nad dzieckiem lub dziećmi do lat 7 następuje na okres odbywania stażu, przygotowania zawodowego dorosłych lub szkolenia. Na wniosek osoby starosta może wypłacić zaliczkę na refundację kosztów opieki nad dzieckiem. Na zasadach określonych w pkt. 26 może nastąpić również refundacja kosztów opieki nad osobą zależną.

27. Ze środków Funduszu Pracy a także ze środków Unii Europejskiej, na zasadach określonych w rozdziale 11b ustawy, mogą być finansowane:

- pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego lub poszukującego pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 7 ustawy, w tym skierowanych przez powiatowy urząd pracy, podmiotom, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 1a oraz ust. 1a ustawy;

- pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego, poszukującego pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 7 ustawy, lub poszukującego pracy absolwenta, w tym skierowanych przez powiatowy urząd pracy:

a. żłobkom lub klubom dziecięcym na utworzenie stanowiska pracy związanego bezpośrednio ze sprawowaniem opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi lub prowadzeniem dla nich zajęć,

b. podmiotom świadczącym usługi rehabilitacyjne na utworzenie stanowiska pracy związanego bezpośrednio ze świadczeniem usług rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania, w tym usług mobilnych;

- pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej:

a. bezrobotnym,

b. poszukującym pracy absolwentom,

c. studentom ostatniego roku studiów,

d. poszukującym pracy, o których mowa w art. 49 pkt 7 ustawy;

- usługi doradcze i szkoleniowe skierowane do osób, o których mowa w pkt 27.3, którym udzielono pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej.

28. Pożyczek o których mowa w pkt. 27 udzielają oraz usługi doradcze i szkoleniowe zapewniają pośrednicy finansowi wybierani przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

28.1. Do zadań Banku Gospodarstwa Krajowego w zakresie, o którym mowa w art. 61t ustawy, należy w szczególności: m.in (art. 61 u ustawy):

- opracowywanie jednolitych wzorów wniosków o udzielenie pożyczek oraz wzorów innych niezbędnych dokumentów;

- opracowywanie jednolitych wzorów rozliczeń i sprawozdań w zakresie udzielonych pożyczek;

- opiniowanie wniosków o umorzenie należności z tytułu udzielonych pożyczek przed przekazaniem ich do ministra właściwego do spraw pracy;

- monitorowanie dochodzenia roszczeń z tytułu niespłaconych pożyczek udzielanych przez pośredników finansowych.

28.2. Do zadań pośredników finansowych w zakresie, o którym mowa w art. 61g ust. 1 ustawy, należy w szczególności:

- rozpatrywanie wniosków oraz zawieranie umów w sprawie udzielania pożyczek;

- monitorowanie realizacji umów dotyczących udzielonych pożyczek;

- bieżąca obsługa finansowa pożyczek oraz naliczanie odsetek za zwłokę od nieterminowych spłat rat pożyczek;

- dochodzenie roszczeń z tytułu niespłaconych pożyczek;

- opiniowanie, w zakresie finansowym oraz formalnoprawnym, wniosków pożyczkobiorców w przedmiocie umorzenia udzielonych pożyczek;

- opiniowanie wniosków o umorzenie należności z tytułu udzielonych pożyczek,

- przekazywanie Bankowi Gospodarstwa Krajowego skompletowanych i zweryfikowanych pod względem merytorycznym i finansowym wniosków o umorzenie pożyczek;

- prowadzenie rozliczeń i sporządzanie sprawozdawczości dla Banku Gospodarstwa Krajowego;

- zapewnienie dostępu do usług doradczych i szkoleniowych, o których mowa w art. 61s ust. 1 ustawy;

- przekazywanie, na wnioski starostów, informacji o wynikach monitorowania zatrudnienia przez wymagany okres bezrobotnych, poszukujących pracy, o których mowa w art. 49 pkt 7 ustawy, lub poszukujących pracy absolwentów, skierowanych przez powiatowe urzędy pracy u pożyczkobiorców, na utworzonych stanowiskach pracy.

28.3. Do zadań starostów (urzędu pracy) należy współpraca z Bankiem Gospodarstwa Krajowego i pośrednikami finansowymi, polegająca w szczególności na:

- opiniowaniu wniosków o udzielenie pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego, poszukującego pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 7 ustawy, lub poszukującego pracy absolwenta, skierowanych przez powiatowy urząd pracy, pod względem możliwości danego urzędu pracy w zakresie skierowania bezrobotnych, poszukujących pracy, o których mowa w art. 49 pkt 7 ustawy, lub poszukujących

pracy absolwentów, posiadających kwalifikacje niezbędne do wykonywania pracy na planowanym do utworzenia stanowisku pracy;

- wydawaniu zaświadczeń potwierdzających posiadanie statusu bezrobotnego lub poszukującego pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 7 ustawy, przez osoby ubiegające się o pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej;

- kierowaniu bezrobotnych, poszukujących pracy, o których mowa w art. 49 pkt 7 ustawy, lub poszukujących pracy absolwentów na utworzone stanowiska pracy;

- monitorowaniu, we współpracy z pośrednikami finansowymi, zatrudnienia przez wymagany okres bezrobotnych, poszukujących pracy, o których mowa w art. 49 pkt 7 ustawy, poszukujących pracy absolwentów, skierowanych przez powiatowe urzędy pracy u pożyczkobiorców, na utworzonych stanowiskach pracy.

29. Osobie podlegającej ubezpieczeniu społecznemu rolników, z którą stosunek pracy lub stosunek służbowy został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy i która nie jest uprawniona do zasiłku (art. 62 ustawy)

a/ przysługuje:

- pokrycie składek na ubezpieczenia społeczne rolników w okresie pierwszych czterech kwartałów po rozwiązaniu stosunku pracy lub stosunku służbowego; pokrycie składek polega na przekazaniu z Funduszu Pracy na odpowiednie fundusze ubezpieczenia społecznego rolników, na podstawie decyzji właściwego starosty wydanej na wniosek rolnika obowiązany do zapłacenia składek, kwot należności z tytułu poszczególnych rat kwartalnych. Świadczenie to przysługuje począwszy od najbliższej raty kwartalnej, której wymagalność przypada po dniu rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego. W przypadku wystąpienia przez rolnika z wnioskiem po terminie wymagalności pierwszej raty kwartalnej, pokrycie składek na ubezpieczenia społeczne rolników przysługuje za cztery kwartały liczone od następnego kwartału po kwartale, w którym został złożony wniosek;

- stypendium, o którym mowa w art. 41 ustawy,

- odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków powstałych w związku z odbywaniem szkolenia, na zasadach przewidzianych dla bezrobotnych;

b/ starosta może:

- sfinansować koszty szkolenia w celu podjęcia zatrudnienia lub pozarolniczej działalności poza gospodarstwem rolnym; przepis art. 41 ust. 6 ustawy stosuje się odpowiednio,

- przyznać jednorazowo środki, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy, na podjęcie pozarolniczej działalności lub na zakup ziemi, nie wyłączając działalności wytwórczej lub usługowej związanej z rolnictwem.

Świadczenia przyznaje się osobie, o której mowa w pkt. 29, jeżeli:

- w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień zgłoszenia wniosku o przyznanie świadczenia pozostawała w stosunku pracy lub stosunku służbowym i osiągała wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, wynoszące co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę przez okres 365 dni, i stosunek ten został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy;

- podatek z gospodarstwa rolnego lub działu specjalnego nie przekracza kwoty podatku rolnego z 5 ha przeliczeniowych albo, w przeliczeniu na 1 członka gospodarstwa domowego niemającego stałych pozarolniczych źródeł dochodu, nie przekracza kwoty podatku rolnego z 1 ha przeliczeniowego.

30. Na zasadach określonych w ustawie osoby, o których mowa w ust. 3 pkt 2 lit. h oraz ha ustawy, mogą korzystać z usług rynku pracy z wyłączeniem prawa do świadczeń określonych w art. 41-42a. ustawy.

31. Powiatowy urząd pracy samodzielnie lub we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej może inicjować działania w zakresie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej bezrobotnych, które są realizowane w ramach Programu Aktywizacja i Integracja opisanego w rozdziale 12 a ustawy. Do udziału w Programie Aktywizacja i Integracja są kierowani bezrobotni, dla których jest ustalony profil pomocy III, korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujący kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej.

32. W okresie udziału bezrobotnego w usługach rynku pracy lub usługach i instrumentach rynku pracy zleczanych podmiotom, o których mowa w ust. 1 pkt 1-4, 6 i 7 ustawy, przez marszałka województwa lub starostę, powiatowy urząd pracy nie kieruje do bezrobotnego innych form pomocy, o których mowa w ustawie.

33. Zasady zlecania działań aktywizacyjnych zawiera rozdział 13 c ustawy. Powiatowy urząd pracy dokonuje rekrutacji i kieruje bezrobotnych do realizatora w trybie i na warunkach określonych w umowie o świadczenie działań aktywizacyjnych. W okresie udziału bezrobotnego w działaniach świadczonych przez realizatora w ramach zlecania działań aktywizacyjnych powiatowy urząd pracy nie kieruje do bezrobotnego innych form pomocy, o których mowa w ustawie.

34. Rozdział 13d ustawy określa „Dodatkowe instrumenty adresowane do bezrobotnych do 30 roku życia”:

34.1. Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon szkoleniowy stanowiący gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie oraz opłacenia kosztów, które zostaną poniesione w związku z podjęciem szkolenia. Przyznanie i realizacja bonu szkoleniowego następuje na podstawie indywidualnego planu działania oraz uprawdopodobnienia przez bezrobotnego podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej. Termin ważności bonu szkoleniowego określa starosta. W ramach bonu szkoleniowego starosta finansuje bezrobotnemu, do wysokości 100% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu przyznania bonu szkoleniowego, koszty:

- jednego lub kilku szkoleń, w tym kosztów kwalifikacyjnego kursu zawodowego i kursu nadającego uprawnienia zawodowe - w formie wpłaty na konto instytucji szkoleniowej;
- niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych - w formie wpłaty na konto wykonawcy badania;
- przejazdu na szkolenia - w formie ryczałtu wypłacanego bezrobotnemu w wysokości określonej w ustawie.
- zakwaterowania, jeśli zajęcia odbywają się poza miejscem zamieszkania - w formie ryczałtu wypłacanego bezrobotnemu w wysokości określonej w ustawie. Starosta finansuje koszty o których mowa w pkt. 34.1 do wysokości określonej w bonie szkoleniowym, a bezrobotny pokrywa koszty przekraczające ten limit.

34.2. Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon stażowy stanowiący gwarancję skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez bezrobotnego na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się do zatrudnienia bezrobotnego po zakończeniu stażu przez okres 6 miesięcy. Przyznanie bonu stażowego następuje na podstawie indywidualnego planu działania. Termin ważności bonu stażowego określa starosta. Pracodawcy, który zatrudni bezrobotnego przez deklarowany okres 6 miesięcy, starosta wypłaca premię w wysokości określonej w ustawie. Premia stanowi pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis. Do stażu odbywanego w ramach bonu stażowego przepisy art. 53 ust. 1 i ust. 4-8 oraz art. 61a ust. 1 ustawy stosuje się odpowiednio. W ramach bonu stażowego starosta finansuje:

- koszty przejazdu do i z miejsca odbywania stażu - w formie ryczałtu, do wysokości określonej w ustawie, wypłacanego bezrobotnemu w miesięcznych transzach w wysokości określonej w ustawie, łącznie ze stypendium;
- koszty niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych - w formie wpłaty na konto wykonawcy badania.

34.3. Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon zatrudnieniowy. Bon

zatrudnieniowy stanowi dla pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego, któremu powiatowy urząd pracy przyznał ten bon. Przyznanie bonu zatrudnieniowego następuje na podstawie indywidualnego planu działania. Termin ważności bonu zatrudnieniowego określa starosta. Pracodawca w ramach bonu zatrudnieniowego jest obowiązany do zatrudnienia bezrobotnego przez okres 18 miesięcy. Realizacja bonu zatrudnieniowego następuje na podstawie umowy zawieranej przez starostę z pracodawcą. Starosta refunduje pracodawcy część kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne, przez okres 12 miesięcy, w wysokości zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy. Pracodawca jest obowiązany do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego przez okres 6 miesięcy po zakończeniu okresu refundacji. W przypadku niewywiązania się pracodawcy z obowiązku zatrudniania bezrobotnego przez okres 18 miesięcy pracodawca zwraca kwotę otrzymanej refundacji wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pierwszej refundacji, jeżeli niespełnienie obowiązku nastąpiło w okresie do 12 miesięcy od dnia zatrudnienia bezrobotnego lub kwotę ustaloną proporcjonalnie do okresu nieutrzymania zatrudnienia wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pierwszej refundacji, jeżeli niespełnienie obowiązku nastąpiło w okresie 6 miesięcy po zakończeniu okresu refundacji. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy skierowanego bezrobotnego pracodawca nie zwraca refundacji otrzymanej za okres zatrudnienia skierowanego bezrobotnego. Refundacja stanowi pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

34.4. Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta, na podstawie umowy, może przyznać bon na zasiedlenie w związku z podjęciem przez niego poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, jeżeli:

- z tytułu ich wykonywania będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym;
- odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie;
- będzie pozostawał w zatrudnieniu, wykonywał inną pracę zarobkową lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy.

34.5. Środki Funduszu Pracy przyznane w ramach bonu na zasiedlenie, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 200% przeciętnego wynagrodzenia za pracę, przeznacza się na pokrycie kosztów zamieszkania związanych z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej. Bezrobotny, który otrzymał bon na zasiedlenie, jest obowiązany:

- w terminie do 30 dni od dnia otrzymania bonu na zasiedlenie dostarczyć do powiatowego urzędu pracy dokument potwierdzający podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej i oświadczenie o spełnieniu warunku, o którym mowa w art. 66 n ust. 1 pkt 2 ustawy;
- do 7 dni, odpowiednio od dnia utraty zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej i od dnia podjęcia nowego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, przedstawić powiatowemu urzędowi pracy oświadczenie o utracie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej i podjęciu nowego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej oraz oświadczenie o spełnieniu warunku, o którym mowa art. 66 n ust. 1 pkt 2 ustawy;
- do 8 miesięcy od dnia otrzymania bonu na zasiedlenie udokumentować pozostawanie w zatrudnieniu, wykonywanie innej pracy zarobkowej lub prowadzenie działalności gospodarczej przez okres 6 miesięcy.

34.6. Dokumenty i oświadczenia, o których mowa w pkt. 34.5 mogą być przekazywane w szczególności za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu przepisów o prawie pocztowym lub w postaci elektronicznej na elektroniczną skrzynkę podawczą właściwego urzędu pracy. W przypadku niewywiązania się z obowiązków kwota bonu na zasiedlenie podlega zwrotowi na zasadach określonych w art. 66 n ust. 5 ustawy.

34.7. Starosta może skierować bezrobotnego do 30 roku życia do zatrudnienia subsydiowanego ze środków Funduszu Pracy w ramach zawartej umowy z pracodawcą/przedsiębiorcą refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne na zasadach określonych w art. 150 f-g ustawy. Refundacja udzielana jest maksymalnie do końca 2018 roku.

34.8. Osoba poszukująca pracy, o której mowa w art. 49 pkt 7 ustawy, może korzystać na zasadach takich jak bezrobotny z następujących usług rynku pracy lub instrumentów rynku pracy:

- pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego;
- szkoleń;
- stażu;
- prac interwencyjnych;
- przygotowania zawodowego dorosłych;
- badań lekarskich lub psychologicznych, o których mowa w art. 2 ust. 3;
- studiów podyplomowych;
- szkoleń na podstawie trójstronnych umów szkoleniowych zawieranych pomiędzy starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową;
- bonu na zasiedlenie;
- bonu szkoleniowego;
- bonu stażowego.

Wyjaśnienia skrótów użytych w nawiasach i tekście:

1. USTAWA tj. ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy ;
2. ROZP.I: tj. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy z dnia 12.11.2012 roku (Dz. U. Nr 222, poz. 1299);
3. ROZP II: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, stypendium i dodatku aktywizacyjnego z dnia 18 sierpnia 2009 r. (Dz. U. Nr 136, poz. 1118 z późn. zm.);